

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΡΥΛΟΥΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Μέσα στά χιόνια. Οι έπιδομές των λύκων. 'Ο χάρος που γυρίζει στους δρέμους. Τὸ δραμα τῆς γρηγορίας. Τὰ βώδια που μιλούν. 'Ο θάνατος του άφεντη. Οι πέτρες που περπατούν. Οι κρυμένοι θησαυροί. κ. λ. π. κ. λ. π.

ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Στά περασμένα χρόνια, σ' ἑπούς ποὺ τὶς καρδιές δλων θέριανε νὴ πλοτὶς δὲν ὑπῆρχε χωριό, δύσο μακρινὰ καὶ ἄν ήταν, δὲν ὑπῆρχε καλύβια στὸ βουνό, η στὸ δάσος, τῆς δποίας οἱ κάποιοι νὰ μήν πήνανταν στὴ πλησιεστέσσα, τὴν ἀγία νύχτα τῶν Χριστουγέννων. Πολλές φορές οι ναοὶ ήσαν μακρά καὶ ἔπειτα οι χωρικοὶ νὰ κάνουν δλόληρο ταξιδί, μέσα στὶς κρησὶς καὶ παγιμένες ἐρμιές η τὰ ξύφρων δάσος. Οι δρόμοι οινοὶ δὲν ἔχανταν τότε καμιά ασφαλεία καὶ ὁ χειμῶνας ήτανε σκληρός καὶ οἱ καρποὶ σκεπασμένοι ἀπὸ χιόνια.

Γι' αὐτὸ πόδα τραγικά ἐπειόδια δὲν συνέβαιναν καὶ πόσες φορές μέσα στὰ σκοτάδια τοῦ δάσους δὲν ἔλαμπαν δυὸ μάτια, σᾶν ἀναμένουν κάρβονα, ποὺ ἔπειτα ἐγύνοντα τέπιαρα, ἔξη, ήνα πλήθος, μιὰ δλόληρη ἀγέλη λύκων...

Καὶ η χρᾶ τότε μεταβάλλονταν καὶ ἀπάνω στὰ ἀσπρά χιόνια γενόντουνταν ἀπάλια συμπόσια θηριῶν...

"Ἄλλοτε πάλι, στὰ δρεινά μέρη, τὰ χιόνια σκέπαζαν τοὺς δρόμους καὶ τότε πόσες φορές, μιὰ καράδρα ποὺ ἔχασε μέσα στὸ σκοτάδι, δὲν κατάπιε τοὺς δυνατούς, ποὺ είχαν απολανθῆν, καθὼς γνωρίζαντας ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Για τοῦτο οἱ ἀνθρώποι πίστευαν διτε δ θάνατος, γύριζε στοὺς ἔξοχούς δρόμους τὴν νύχτα τῶν Χριστουγέννων.

Μιὰ φορά, λένε, μιὰ περιβολαροῦ, ἐνῶ πήγαιναν στὴν λειτουργία τοῦ μεσονυχτίου συνάντησαν ἕνα ἀλογό, ποὺ τὸ καβαλίκευεν ἔνας ἄνδρας, τοῦ ὅποιον τὰ κεφάλη δὲν φαινόταν, γιατὶ ήταν τυλιγμένο. Πλησίασε τὴν γρηγ., σᾶν νὰ ήταν τάχα κουνομένους καὶ ἀσχισε νὰ γογγύζῃ, ἔπειτα δὲν μποροῦσε πλέον νὰ προχωρήσῃ. Ὡ γηλὴ τὸν ἔπιασ από τὸ χέρι, ἀλλὰ τὸ γέρο του ήταν κοκκαλωμένο.

— Γιατί, γυνέ μου, είσαι τόσο κρύος, σᾶν τὸν Χάρο; τὸν φωτησε.

— Γιατί ἔγω κυρά μου, είμαι ο Χάρος, τῆς ἀπήντησεν.

Τρόμαξε η γοητὰ καὶ δταν συνηρθε τὸν φωτησε ποὺ πηγανειν.

— Στὴν ἐκκλησιά, τῆς ἀποκρίθηκε δ Χάρος. Νὰ μὲ κοιτάξῃς δταν θὰ μπῶ μέσα. Μονάχα σὺν θὰ μὲ ίδες. "Ολον, δσους θὰ ἀγγέλω μ' αὐτὸ το ωρδάκι ήταν πειθανούντας ἀπάνω στὸν γρηγ.

— Εσι καὶ ἔγινε. Σᾶν ἔφιασαν στὴν ἐκκλησιά η περιβολαροῦ εἰδε τὸ Χάρο νὰ γυρίσῃ ἀνάνεωσα στοὺς Χριστουγέννους καὶ μὲ τὸ ωρδῖ του νὰ ἀγγέλῃ, πότε τὸν ἔνα καὶ πότε τὸν ἄλλον, δχως νὰ κυτεαζ ἀν ήταν ἄνδρας η γυναίκα, ἀν ήταν νέος η γέρος η παιδί.

— Αξιφνα διως είδε τὸ ωρδῖ νὰ ἀγγέλῃ τὸ παιδὶ της καὶ τότε ἐμπηξε μιὰ δυνατή φωνή. Στὴ φωνὴ αὐτῆ ἔχαθηκεν δ Χάρος, μὰ ἐντος τοῦ έσους, δλοι δσους είχε ἀγγέλει πέθαναν καὶ μαζὶ τους καὶ τὸ παιδὶ τῆς γοητᾶς.

***

Ἐπίστευαν ἀρκόμα στὰ παληὴ τὰ χρόνια, δτι τὰ μηνύματα τοῦ θανάτου ἀνηγγέλλοντα ἀπὸ τὰ κοματερά, ποὺ τὴν νύχτα τῶν Χριστουγέννων, πέροναν ἀνθρώπινη μιλιά καὶ διμολούσαν ἀναμεταξὺ τοῦ, μέσα στοὺς σταύλους, σᾶν μὲνθρωποι εἰς ἀνάμνησιν τῶν ζώων τῆς Αγίας Κυττας τῆς Γεννήσεως.

Σ' ἔνα χτηνία, δημητρήση, ποὺ κοιμότανε μέσα στὸν σταῦλο μὲ τὰ βώδια, ἀλισσε τὸν ἔγης διάλογο μιὰ νύχτα :

— Τι θὰ κανούμε αὔριο : Ρώτησε ἔξαφνα τὸ πειό νέο ἀπὸ τὰ βώδια.

— Θὰ θάψουμε τὸν ἀφεντικό μας, ἀποκρίθηκε ἔνα γέρικο μαυρό βῶδι. Καὶ δὲ θὰ κάνης ιπηγμα Γιάννη, πρόσθετε γυρίζοντας στὸν θηρόπετρα, νὰ μᾶς τὸν εἰδοποιήσεις, για νὰ κανονίσῃ τὶς δουλεύετους καὶ νὰ μεταλαρψῃ.

Τὸ κοπέλλι σηκωθήκε ἀμέσως καὶ ἔτρεξε εἰς τὸν ἀφεντικό του καὶ τοῦ είτε τὴν προφετεία τοῦ βωδιοῦ. 'Ο ἀφεντικός του δμος, ποὺ ήταν κακός χριστιανός, δὲν ἔδως πλοτὴ στὴ προφητεία τοῦ βωδιοῦ.

Στὶς ἀρχὴ καλίστα γέλασε, ἔπειτα δμως θύμωσε καὶ κατακόκκινος ἀπὸ τὸν θυμό του είτε στὸν ὑπορέη του :

— Τώρα θὰ δειξω ἔγω, στὸ παληόβωιδο. Μά μόλις βγήκε στὸν θύμο, γλύτσηρε στὴν παγωνιά καὶ ἔπειτε προύμυνα στὸν αύλη, κτυπήστε ασχημα στὸ κεφάλη του καὶ ἔμεινε στὸν τόπο...

***

Τὴν νύχτα δμως τῶν Χριστουγέννων δὲν μιλούν μόνον τὰ ξδα, ἀλλὰ ξυντανέουν καὶ τὰ ἀμφια. Στὴ Βρετανία πιστεύουν δτι τὴν νύχτα αύτη, πολλά πελώρια λιθάρια μετακινούνται καὶ πηγανούν νὰ πιούν νερό, σᾶν τὰ πρόβατα, στὰ ποτάμια καὶ τὶς λίμνες

"Ενας τέτοιος ὄγκοβιθος δ πειό σπουδαίος μάλιστα ἀπὸ δλους ήταν τὸ κοτρῶνι τοῦ ὄγκου Μιρείλ. Τὸ κοτρῶνι αὐτὸ ἔκρυψε ἀπὸ κάποιον θησαυρόν, δ δποὶς ἐκανδάλιες ἔνα χωριό πολὺ φιλάργυρον, οι βράχοι έπηγιαν καὶ ἔπιναν νερό καὶ ἀφνιναν εισοκέπαστους τοὺς θησαυροὺς ποὺ κρύβανταν δὲν είχε πειά, δλον τὸν χρονό, μέλοι τίποτα στὸν νοῦ του, πιαρὰ πῶς νὰ τὸν πάρῃ. Γιαδ νὰ μπροσέη νὰ πάρῃ τὸ θησαυρὸν, ἔπειτε στὸ δάσητη τῶν δώδεκα τῶν χριστουγέννων, οι πειθανούσι τοὺς ποὺ κρύβανταν δὲν τὸν είχε τὸ δύναμι μαγῆς βράχο, δημοιός προφθάση νὰ κόψῃ τὸ χρυσό κλαρί, ποὺ μόνον αὐτὴ τὴν δράμα είλαμπε στὸ δάσος καὶ τὸ διποτὸν είχε τὴ δύναμι μαγῆς βράχο. 'Εκείνοις λοιπὸν τὸ κλαρί, καὶ ἔτρεξε μὲ τὰ πέσσερα, στὸν μεγάλο βράχο, δ ὅποιος πράγματι, σηκώθηκε βαρύς καὶ σὰν μεθυσμένος ἀνθρώπος, πιθούσας κι ερευνεῖται ποὺ είναι τὸ περιστατικό τοῦ βράχου, μέλοι διώκει τὸν διάβολο, ἀκούστηκαν τὰ βήματα τοῦ βράχου, ποὺ γνωρίζεις. Πρίν προφτάσῃ τὸ μέρος ποὺ ήταν τὸ βράχος καὶ φάνηκε ἔνας λάκκος μεγάλος μὲ χρυσάφι. 'Ο φιλάργυρος τότε ἔπεισε ἀπάνω στὸ θησαυρὸν καὶ δριχοίς νὰ γεμίσῃ τὸ πουκάμιλο ποὺ είχε φέρει. 'Αμα γιώμισε τὸ πουκάμιλο, δριχοίς νὰ γάρη καὶ στὶς τοσέπεις του, στὰ ουδύα του, στὴν πουκαμίσα του. Είχε ξεχάσει ἀπὸ τὴ δίψα ποὺ χρυσού, τὸν βράχο ποὺ ξαναγύριζε σὲ λίγο. Μόλις δμως ἔπαινε νὰ χτυπά τὸ διόλογι δώδεκα, ἀκούστηκαν τὰ βήματα τοῦ βράχου, ποὺ γνωρίζεις. Πρίν προφτάσῃ τὸ μέρος ποὺ ήταν τὸ βράχος καὶ φάνηκε ἔνας λάκκος μεγάλος μὲ τὸν εἴληντη ποὺ είχε στηρίξει τὸ πούκαμιλο ποὺ είχε φέρει. ***

Οι Χριστιανοί τότε, ἐπίστεναν ἀκόμη διτε δὲν είχαν μόνον νὰ νικήσουν τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως ποὺ ζωντάνευαν καὶ τὴν ἀγριότητα τὴν χειμερινή, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν διάβολο, ποὺ γύριζε τὴν νύχτα ἐκείνη στὰ κοπάδια, για νὰ ἐμποδίσῃ τὸν κόσμο νὰ πάτε εἰς τὴν ἐκκλησία ! Τὶ παγίδες ποὺ ἔστηνε στοὺς Χριστιανούς !

Σὲ δρόμους καὶ σὲ μονοπάτια ἔσπερε χρυσᾶ λεπτά, ποὺ ἔλαταν εἰς τὸ σκοτάδι, σᾶν ἀναμμένα κάρβουνα. Καὶ δποιος δὲν κρατότανε καὶ δσκυθεὶς νὰ τὰ πάρη τοὺς καὶ δημητρίους στὰ δάχτυλά τους ἔνα μαργό σημάδι ποὺ δέν δέν είχανε ποτὲ καὶ μαζὶ μὲ τὸ σημάδι αὐτὸν, ἔμενε καὶ ἔνα κάψιμο σᾶν τὴ φωτιά τοῦ "Άδου.

"Ενας γορός ύπηρετος διηγείτο τὸ ἔξης ἐπεισόδιο ποὺ τὸν συνέβη μιὰ νύχτα τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1703. Παρ' δλες τὶς παρατηρήσεις τῶν γονεῶν του, σᾶν ήταν παιδί, αὐτὸς πήγε καὶ ἔστησε παγίδες σ' ἔνα παλὴν νεκροταρέπο, για νὰ πάσῃ λαγόν. Καὶ ἀντί νὰ πάρῃ τὴν γρηγορία, ἔπηγε στὶς παγίδες τοὺς καὶ είδε τὸν λαγός μικρός, μὲν τὰ δόντια του καὶ εύρηκε ἔνα λαγό πιασμένον. 'Ο λαγός δμως, ἀντὶ νὰ πειμένει νὰ τὸ πάση, ἔκοψε μόνος του μὲ τὰ δόντια του τὸ πόδι του καὶ ἔφυγε. 'Ετρεχε τὸ παιδὶ ἀπὸ πλάση του, ἔτρεχε καὶ ὁ λαγός, μὲ τὸ κομμένο πόδι.

Τρέχοντας, τρέχοντας φθάνουν καὶ οἱ δυό σ' ἔνα μεγάλο ποτάμι καὶ νὴ στιγμὴ, ποὺ τὸ παιδὶ, ἀπλων τὸ χέρι του νὰ τὸν πιάσῃ τὸν λαγό, ἔκεινος κάνει ἔναν πήδη καὶ βούσκεται στὴν ἄλλη δχθῆ. Τότε πρῆπε τὸν μορφήν τοῦ διαβόλου καὶ γύρισε κατὰ τὸ παιδὶ, ποὺ είχε μετενεύει ἐντροπο καὶ τὸν φάναξ :

— "Ε ! Καλά δὲν πήγησα, μὲ δλη μού τὴν κουταμάρα ; Τὸν μεσαίωνα καὶ δημητρία τῆς Γεννήσεως, παριστανότανε τὶς ήμερες αὐτὲς στὸ θέατρα. 'Η συνήθεια αὐτὴ ὑπάρχει καὶ σήμερα σὲ πολλὰ μέντη τῇ Γαλλίᾳ καὶ τῇ Γερμανίᾳ. 'Απὸ τὶς παρατηρήσεις αὐτὲς δὲν είλεται σύνε τὸ Ηρώδης δ θηρολόδης, οὐτε οι μάγοι οι έξ ανατολῶν ούτε τὸ άστρο τῆς Ανατολῆς. 'Αλλοῦ τὶς σηκνὲς αὐτὲς τὶς ίπνεδύνοντας οὐτε οι μεταλλικὲς κούπλες. Λείψανον αὐτούς, είναι τὰ μικρή φάτνη, ποὺ μέλοι ποτάμια καὶ λεπτοί κερόνια κούπλες.

Δείπνωντας, είναι τὰ μικρή φάτνη, ποὺ πειριφέοντα σήμερα τὰ παιδιά καὶ λένε τὰ Κάλαντα στὰ σπίτια !... 'Ο Παπποῦς

ΜΙΑ.. ΜΑΘΟΥΣΑΔΛΑΙΝΑ !

Στὸ Κονιάς Σίτι τοῦ Μισούνοι τῆς Αμερικῆς έδωτας πρὸ ήμερων τηρη., 106 ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τῆς ή κυρία "Εμμα Μάκ Μαών, φαγέτρα, ἡ πούλεις ἡ γηραιότερη γυναικα τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Στὸν δημοιογράφους πού πήγαν νὰ τὴς πάρουν συντεταξεῖ, καὶ οἱ δποιοι τὴν βρήκαν νὰ δουλεύει στὴν ραπτομηχανή της, η κυρία "Εμμα Μάκ Μαών είπε δτι τὴν μαρούσια της τηρη δρελεῖ στὸ διτε ἐργάζεται ἀδακόπως, στὸ διτε συνειδίζει νὰ ἐνταράγῃ τὸ πρωὶ παρὰ πολὺ ενωδι.

'Απὸ τὸ 1911 ποὺ πήνεται ὁ σύζυγος της σὲ ήλικια 91 ἐτῶν, ἡ κυρία Μάκ Μαών συντερεῖται ἀπὸ τὴν ἔργαια της, χωρὶς νὰ καταδεχθῇ νὰ ζητήσῃ ποτὲ βοήθεια ἀπὸ κανέναν. Κερδίζει δώκα δολλάρια τὴν ἔρδομα, ἀπὸ τὰ δποια στέλνει τὰ πέντε στὸν γυναῖκα, καὶ μὲ τὰ ὑπόδιοπα ζῆι καὶ βάζει καὶ στὴν πάντα για τὰ τὰ γεννάτα της !.

